

A BUDAPESTI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ES KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATÁNAK É R T E S I T Ő J E .

KIADJA: A budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata.

Az „Értesítő”-t a társulat tagjai díj nélkül kapják.

Megjelenik minden hó utolsó napján 1000 példányban.

Kéziratok a szerkesztőséghez küldendők be.

Választmány megbízásából szerkeszti: **Teasdale Ottó**
társulati titkár.

SZERKESZTŐSÉG:

☉☉☉ Budapest, IV. kerület, Himzö-utca 1. szám földszint. ☉☉☉

Hirdetéseket csak ajánlhatónak ismert cégektől fogadunk el.

HIRDETÉSEKET

a társulat titkársága (Budapest, IV. kerület, Himzö-utca 1. szám földszint) vesz fel.

EGYSZERI HIRDETÉS ÁRA:

Egész oldalra terjedő nagyságban	20 frt — kr.
1/2 „ „ „	10 „ — „
1/4 „ „ „	6 „ — „
1/8 „ „ „	3 „ 50 „

☉☉☉☉☉ Egész évre szóló hirdetéseknel 20% engedmény. ☉☉☉☉☉

A társulat tárgyalásai, hivatalos átiratok, végzések, beadványok stb.

Jegyzőkönyv. Felvétel a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának 1893. október hó 20-án délután 4 órakor, saját helyiségében tartott választmányi üléséről:

Jelenvoltak: Gundel János elnök, Kammer Ernő tisztebeli elnök, Morbitzer Lőrincz, Barabás József, Varsányi Ferencz, Glück Frigyes, Maloschik A. V., Mathé József, Mehringer Rezső, Eibel Károly, Kammer Ferencz, Karikás Mihály, Förster Konrad, Blaschka István, Hein Lipót, Steinbeisz János, Fritz Henrik, Vincze Lajos, Lippert Lajos, Reitter György, Bittner Alajos, Nosek Ignác, Wrabetz Frigyes, Koch József, Stadler Károly választmányi tagok és Teasdale Ottó társulati titkár.

Elmaradásukat kimentették: Wirth Ferencz alelnök, Herman Ferencz pénztáros, Palkovics Ede, Krist Ferencz, Frindl Nándor választmányi tagok és ifj. Ács Károly társulati ügyész.

Elnök üdvözlőlvén a megjelent tagokat, az ülést megnyitottnak nyilvánítja, egyben a mai jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri Morbitzer Lőrincz és Barabás József urakat.

1. Felolvastatott a folyó évi október hó 5-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve.

A jegyzőkönyv 12 ik pontjára vonatkozólag Glück Frigyes ur megjegyzi, hogy a választmány, a milleniumi kiállításra szerzendő biztosítéki alap kerületenkénti gyűjtését, a már korábban, ugyancsak ily általános érdekű ipari ügyekben működött kerületi bizottságokra bízta.

A jegyzőkönyv ily értelemben tudomásul vétetett és hitelesített.

2. Felolvastatott Albrecht Antonia segély iránti kérvénye.

Mint hogy nevezett az év folyamán már részesült segélyben, kérvénye ez alkalommal figyelembe vehető nem volt.

3. Felolvastatott az «Eötvös alap» országos tanítóegyesület átirata, melyben a szabad-asztal iránt folyamodott tanulók névsorát közli, s az ipartársulatnak ez irányban tett ajánlatat megköszöni.

A választmányi tagok köréből Gundel János elnök, Glück Frigyes, Stadler Károly, Lippert Lajos, Barabás József, Kammer Ferencz, Förster Konrad, Eibel Károly, Illits József, Döckert Ferencz urak egy-egy tanulónak, az egész tanév tartamára ingyen ebédet ajánlottak fel.

Ezen felül Gundel János elnök 10 frtot ajánlott fel az egyesület céljaira, mely összeg egy bírósági ügyben, szakértői díj fejében lett részére megállapítva.

A tanító egyesület által bejelentett többi 10 tanuló ellátása tekintetében a legközelebbi napokban szintén kedvező eredmény várható.

4. Elnök jelenti, hogy több oldalról panasz emeltetett, oly irányban, miszerint kaszinók és társaskörök, alkalmazottjaik által kimérést gyakoroltatnak anélkül, hogy ezen üzletükre engedélyt váltanának és daczára annak, hogy az illető kaszinókkal egy házban, vagy azok közelében nyit korcsma üzletek léteznek.

Ez ügyben a pénzügyi igazgatósághoz kérvényt intézett a társulati elnökség, melyet az elnök személyesen adott át a pénzügyigazgatónak. A pénzügyigazgató utalva arra, hogy magasabb helyen nyilvánított intenczió szerint, a kaszinókban gyakorlandó italmérés házilagos kezelése, támogatandó, az italmérés gyakorlását — engedély mellett — nem korlátozhatja. Ha azonban az ipartársulat oly eseteket fog tudomására hozni, a hol az italmérés engedély nélkül gyakoroltatik, akkor a megfelelő intézkedéseket meg fogja tenni.

Glück Frigyes ur e tárgynál megjegyzi, hogy ha már az ipartársulat ily esetekre vonatkozólag feljelentéseket tesz, a felelősség mindig azokat terhelje, kik a feljelentés alapjául szolgáló adatokat az ipartársulatnak szolgáltatják.

A választmány elnök jelentését Glück Frigyes ur megjegyzése értelmében tudomásul veszi.

5. Elnök utalva arra, hogy a mesterséges borok készítése és forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló törvény 1894. január hó 4-én életbe lép, előadja, hogy ezen törvényre vonatkozó végrehajtási utasítás most készül, az erre vonatkozólag már elkészített tervezetre nézve, az ipartársulat véleménye azonban eddig ki nem kéretett.

A tervezetből kivehetőleg, az ipartársulat, illetőleg a vendéglős iparnak, a törvény értelmében alakítandó állandó bizottságban leendő képviseltetése nem szándékolatik, a mi pedig, arra való tekintettel, miszerint a vendéglősök nagyrésze közvetlenül a termelőtől szerzi be borkészletét, igen érezhető hiány volna.

Elnök ehhez képest javasolja, hogy a kereskedelemügyi miniszter urhoz folyamodvány intéztessek, melyben az e tárgyban tartandó ankettre való meghívás, valamint az állandó bizottságban leendő képviseltetés kérelmeztessek a vendéglős ipar részére.

Többek hozzászólása után a választmány ily értelemben határoz. A miniszter elé járuló küldöttség tagjaivá, elnök, Glück Frigyes és Stadler Károly urak választattak meg.

Több tárgy napirenden nem lévén, elnök az ülést befejezettnek nyilvánítja.

K. m. f.

Teasdale Ottó,
titkár.

Gundel János,
elnök.

Morbitzer Lőrincz.

Jegyzőkönyv. Felvétel a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának 1893. november hó 8-án, délután 4 órakor, saját helyiségében tartott választmányi üléséről.

Jelen voltak: Gundel János elnök, Kammer Ernő tisztb. elnök, Herman Ferencz pénztáros, Förster Konrad, Karikás Mihály, Nosek Ignác, Csalányi Károly, Maloschik A. W., Kammer Ferencz, Prindl Nándor, Reiter György, Wrabetz Frigyes, Fritz Henrik, Morbitzer Lőrincz, Palkovics Ede választmányi tagok, ifj. Ács Károly társul. ügyész és Teasdale Ottó társul. titkár.

Elmaradásukat kimentették: Wirth Ferencz alelnök, Máthé József, Krist Ferencz, Lippert Lajos, Barabás József, Bittner Alajos, Vincze Lajos, Steinbeisz János, Blaschke István, Hell Ferencz választmányi tagok.

Elnök üdvözlővén a megjelent tagokat, az ülést megnyitottnak nyilvánítja, egyben a mai jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri Karikás Mihály és Nosek Ignác urakat.

1. Olvastatott az 1893. évi október hó 20-án tartott választmányi ülés jegyzőkönyve.

A jegyzőkönyv tudomásul vétetett és hitelesített.

2. Elnök jelenti, hogy az Eötvös-alap országos tanítóegyesület részéről az ipartársulathoz intézett megkeresésre, szegény tanulók ingyen ellátására jelentkezett kartársak a nevezett egyesülettel közöltettek s az újabb jelentkezett kartársak nevei is legközelebb közölni fognak.

Förster Konrad ur jelenti, hogy a nála beosztva volt tanuló az étkezéstől elmaradt. Minthogy hasonló esetekről több oldalról említést történt

a választmány elhatározza, miszerint a tanítóegyesület felkéressék, hogy csakis oly tanulókat részesítsen a felajánlott támogatásban, kik anyagi körülményeik folytán arra tényleg rászorultak.

3. Felolvastatott a budapesti pinczér-egylet átirata, melyben a jubileumi-alapítványnak folyó évre eső összegét Bickhofer Nándor és Marinovits László előregedett pinczérének javasolja kiadni.

Elnök jelenti, hogy miután az 50 frtnyi alapítványi összeg folyó évi november hó 5-én volt kiadandó, ő az összeget a nevezetteknek a választmány utólagos jóváhagyása reményében már kiutaltványoztatta.

Jóváhagyólag tudomásul vétetett.

4. Olvastatott a budapesti pinczér-egylet átirata, a melyben az iránt tesz kérdést, vajjon hajlandó-e az ipartársulat a pinczér-egylet által a legközelebbi farsang alkalmával tervezett bál rendezésében közreműködni, illetőleg azt a pinczér-egylettel közösen rendezni.

A választmány elhatározza, hogy a legközelebbi farsangi idény alatt rendezendő bált a budapesti pinczér-egylettel közösen tartja.

5. Bemutattatott az építőmesterek ipartestületének átirata, melyben az ipartársulatot értesíti, hogy a fővárosi kir. adófelügyelőségnek ama sérelmes eljárása ellen — mely szerint az iparosok I. oszt. kereseti adója az iparosokra vett ki — az iparosok körében mozgalom indult meg, a mely ezen elviselhetetlen teher elhárítását célozza, egyúttal a folyó évi november hó 12-én, délelőtt 10 órakor, a fővárosi közgyűlési termében tartandó közös gyűlésre az ipartársulatot meghívja.

A választmány az ezen gyűlésen való megjelenésre Palkovics Ede, Karikás Mihály és ifj. Ács Károly urakat kéri fel.

6. Bemutattatott a Jókai-jubileum bizottságának előfizetési felhívása a Jókai műveinek diszkiadására.

Tudomásul vétetett.

7. Bemutattatott a kereskedelemügyi miniszter végzése az ipartársulatnak ama kérvényére, mely szerint a gyorsvonatok Promontor állomáson jövőben megálljanak. A miniszter az ipartársulatnak ezen kérelmét teljesíthetőnek nem találta.

Tudomásul vétetett.

8. Elnök előadja, hogy kereskedelmi miniszter ur ő exczellenciája elnöklete alatt az ipartanács folyó évi október hó 30-án a kereskedelmi miniszteriumban ülést tartott,

melyre szóló is meghívást nyert s a melyben a fő- és székváros közgyűlésének a vendéglői záróra megszüntetésére vonatkozó határozata került tárgyalásra.

Matlekovics Sándor ő exczellenciája, ki az ülésen szintén résztvett, melegen pártolta a közgyűlés említett határozatát, míg a kávé ipartársulat elnöke, Némai Antal ur ellenkező irányban szólalt fel, azt hangsúlyozván, mikép már morális szempontból sem lehet kívánatos, hogy a vendéglők egész éjjelen át nyitva tartathassanak. Ma ugyan is 2—300 üzlet van felmentve az éjjeli záróra alól, a záróra általános megszüntetése után talán 1600 üzlet lesz nyitva, mi által a szegényebb néposztálynak bő alkalom nyújtatnék a könyelmű költsékezésre. Kéri tehát a közgyűlés említett határozatát, illetőleg a vendéglősök ipartársulatát, az ezen határozat megerősítésére irányuló kérvényével elutasítani.

Ezek után szóló szólalt fel, előadván, hogy a záróra eddig egyes esetekben alkalmas eszköze volt ugyan a vendéglősöknek, oly vendégek ellen, kik éjjeli 1 óra után sem akartak volna a helyiségből távozni, de a kiknek további ott időzése, ezek által felmerülő kezelési költségekre (u. m. világítás, személyzet stb.) való tekintettel a vendéglősre csak anyagi kárral járhatott volna, s ellenben sok esetben igen kellemetlenül érezhető a záróra által okozott korlátozás, ha t. i. egyes törzsvendégeket, asztaltársaságokat kell az üzlet elhagyására felszólítani, melyek révén az, a mai visaonyok között amugy is silány kereset, némileg fokozódhatnék. Nem méltányos a záróra arra való tekintettel sem, mert egyes, nyomdász és éjjel üzemben tartott egyéb ipartelepek közelében levő korcsmák a záróra alól jelenleg is fel vannak mentve, míg a közvetlen közelben eső másik üzlet már a záróra korlátozása alá esik, a mi utóbbira nagy kárral jár, mert a vendégek szivesebben keresik fel azt az üzletet, a hol esetleg 1 órán túl is időzhetnek. De a jogegyenlőség szempontjából is kívánatos volna, ha a vendéglősökre fennálló záróra eltöröltetnék. Tudvalevő dolog ugyanis, hogy az éjjeli kávéházak jó nagyrésze nem más, mint valóságos korcsma és pedig a legtöbb a legrosszabb fajtájából. Bort, sört ily helyiségekben csak úgy mérnek, mint korcsmában s az ételek kiszolgáltatásában sem ismernek különös korlátozást, mennyiben ott sonkát, szalonnát, rántottát, beafsteaket, borjuszeletet, cotelettet s más egyéb eledeleket is lehet kapni. Mindezt a vendéglős, ki csak oly adófizető polgár, mint a kávé, tünni tartozott eddig.

Némai urnak azon állítását, miszerint a záróra eltörlése után 300 helyett 1600 korcsma lesz éjjelenként nyitva, szóló szintén helytelennek és alaptalannak nyilvánította, hangsúlyozván, hogy 200 korcsma üzlet sem lesz nyitva, mert minden vendéglős örül, ha éjjeli 1 óra után személyzetével együtt nyugalomra térhet, s a legtöbb vendéglős csak azért óhajtja a záróra eltörlését, hogy egyes kivételes esetek, esetleg lényegtelen, csekély idejű túllépések miatt ne legyen kitéve a rendőrség zaklatásainak.

Végül szóló felemlítette azt is, hogy ha a fővárost idővel világvárossá akarjuk fejleszteni, annak nyilvános berendezéseiben a világvárosokhoz kötött követelményeket sem szabad ignorálni, minélfogva a záróra eltörlését ezen szempontból is kívánatosnak tartja.

Többek hozzászólása után, miután a referens még felmenti, miszerint a belügyminiszter ur is a fő- és székváros határozatával ellenkező álláspontot foglal el, miniszter ur ő nagyméltósága, mint elnök, határozatilag kimondotta, hogy a záróra teljes megszüntetéséhez ő sem járul hozzá. Utasítani fogja azonban a fővárosi közönséget, miszerint újabb javaslatot tegyen, hogy a záróra teljes megszüntetését mellőzve, a méltányos igények mégis kielégítést nyerjenek.

A választmány, elnök ezen jelentését tudomásul vette.

Elnök jelenti, hogy a mesterséges borok készítése és forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló törvény, illetőleg annak végrehajtási utasítása tárgyában, a múlt ülésben hozott határozathoz képest a kereskedelemügyi miniszterhez intézendő volt kérvény küldöttségileg átadott.

A küldöttséget — a mely az elnökön kívül, Kammer Ernő és Glück Frigyes urakból állott — a miniszter távol-

létében az államtitkár ur fogadta, a ki megígérte, hogy a végrehajtási utasítás tárgyában tartandó ankettre az ipartársulat is meghívást nyer, s hogy az ipartársulatnak ama kérelme, miszerint az állandó bizottságba a vendéglős-ipar köréből is, a borkereskedőkkel egyenlő számú tagok neveztesse ki, a miniszter ur részéről szintén jóakaratu méltánylásban részesülend.

Az államtitkár ur ő méltóságának előbb jelzett ígéréthez képest, elnök az említett ankettre meghívást kapott és azon részt is vett.

Az ankettt folyó évi október hó 30-án Reissig Ede államtitkár ur ő méltósága elnöklete alatt, több országgyűlési képviselő, magasabb miniszteri hivatalnokok, bortermelők, borkereskedők stb. közreműködésével tartatott meg.

Mint hogy az ankettt célja csupán a különböző érdekcsoportok véleményének meghallgatása volt, végleges megállapodások természetesen nem jöhettek létre s így tehát a vendéglős-iparnak az állandó bizottságban leendő képviseltetése is — szóló által ismételt mint ezen ipar jogos óhaja hangsúlyoztatva — még a miniszter ur elhatározásától függ.

Elnök kötelességének ismeri itt egy, az ankettt alkalomával felmerült incidensről is beszámolni.

Az anketten ugyanis többek között résztvett Littke József borkereskedő és pezsgőgyáros is, mint a pécsi iparkamara elnöke, ki a szó hevében a korcsmárosokkal szemben sértő kifejezéseket használt, melyek folytán szóló, mint a társulat elnöke, indítatva érezte magát, a jelesül a korcsmárosokra vonatkozó sérelmes kifejezéseket a leghatározottabban visszautasítani. Ezen incidensből kifolyólag Littke ur nevére címzett levélben, szóló által is elfogadhatónak talált elégtételt szolgáltatott.

A levél szövege a következő:

Nagyságos Gundel János urnak, mint a vendéglősök és szállodások egylete elnökének

Budapesten.

A mübor-gyártás tárgyában hozott törvény végrehajtása iránt kibocsájtandó miniszteri rendelet szövegezését illetőleg — a mint bizonyára tudni méltóztatik — ankettt hivatott össze.

A nagyméltóságú magyar királyi kereskedelmi miniszterium a többek közt engem is, mint a pécsi kereskedelmi és iparkamara elnökét szintén megtisztelt bizalmával s én a meghívásnak engedve, a tárgyaláson megjelentem s azokba tényleg befolytam.

A tárgyalás során felmerült kérdésekhez hozzászólván, sajnálattal értesültem, megjegyzéseimnek a budapesti vendéglősök között történt visszahatásáról, mert azzal sérteni, avagy gyanusítani szándékom nem volt, de nem is lehetett.

Épp ez oknál fogva hiszem és reméllem, hogy a vendéglősök általam nagyrabecsült testületének czégem irányában tanusított eddigi jóindulatára a jövőben is számíthatok s azon állandó üzleti összeköttetés és bizalom, melynek czégem eddig is örvendett, ezen incidens által megzavartatni nem fog.

Kiváló tisztelettel

Littke József helyett:

Littke Jenő.

Mint hogy ezen levélben foglalt nyilatkozat szerint Littke urnak a budapesti vendéglősök irányában sértő szándéka nem volt s mint hogy szóló ezen levélben, a vendéglős-ipar sértett reputációja szempontjából kielégítő elégtételt lát, ő az ügyet a maga részéről befejezettnek tekinti s a czéggel az üzleti összeköttetést ismét felvette.

Kéri a választmány tagjait, hogy ez ügyben hasonlóképp járjanak el s a választmányon kívül álló szaktársak körében is ily értelemben hassanak közre, annál is inkább, mivel a vendéglős-ipar szempontjából sem lenne kívánatos, ha a hazai pezsgő-gyártás ily kiválóbb terméke ezen incidens folytán a helyi piacon tért veszítene. Ismételt kéri tehát a választmány tagjait, hogy a czéggel eddig fennállott viszonyukat tartsák fenn változatlanul a jövőre is.

Kéri jelentését tudomásul venni, s kellő tájékozódhatás végett, a történeteket hiven magában foglaló memorandumot a mai jegyzőkönyvhöz — mint annak kiegészítő részét — hozzá fűzni.

Glück Frigyes ur indítatva érzi magát elnök jelentése kapcsán felszólalni, s a testületi szellem ama spontán megnyilatkozása feletti őszinte örömeinek kifejezést adni, a mely az elnök által bejelentett eset alkalmával a kartársak körében tapasztalható volt.

Hogy azonban a vendéglői ipar reputációján ejtett sérelemért a megfelelő elégtétel megadatott, ez első sorban a társulat közszeretben álló elnökének, Gundel János urnak érdeme, ki férfiasan, bátran sikra szállott a vendéglős-ipar megtámadott becsületeért, s ezzel ismételve beigazolta azt, hogy ipartársai lelkes bizalma folytán, évek sora óta viselt tisztét önzetlen odaadással, rendithetetlen kötelességérzettel tölti be. Szóló indítványozza, hogy Gundel János urnak, az előadott esetben, a vendéglős-ipar tisztessége és tekintélye érdekében tanusított férfias magatartásáért a választmány köszönete jegyzőkönyvileg kifejeztesse.

A választmány az elnök jelentését tudomásul veszi, s Glück Frigyes ur indítványát lelkesedéssel egyhangulag határozattá emeli.

Elnök meghatva köszöni a választmány elismerését, melyben ő a kartársak szeretetének és ragaszkodásának becses jelét látja.

Szóló kötelességének ismeri a vendéglős-ipar tisztességét mindenkor magasra tartani, s ettől semmi hatalom el nem tántoríthatja.

Ismételve köszönetet mond a választmánynak megtisztelő elismeréséért.

Több tárgy napi renden uem lévén, elnök az ülést befejezettnek nyilvánítja.

K. m. f.

A milleniumi kiállításon való részvétel tárgyában ipartársulatunk elnöksége következő átiratot intézte a kiállítás igazgatóságához:

Méltóságos Németh J.

miniszteri tanácsos urnak, mint az 1896. évi országos kiállítás igazgatójának

Budapest.

A budapesti szállodások-, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata nevében bátorkodom tisztelettel bejelenteni, hogy ipartársulatunk az 1896. évi országos kiállításon egy pavillon felállításával részt venni óhajt.

Előzetes tájékoztatás végett van szerencsém közölni, hogy e pavillonban ipartársaink borai, a vendéglős és szállodai ipar jellegzetes berendezési czikkei és eszközei — esetleg olyanok is amelyeket honi iparunk nem produkál — kerülnének kiállításra. Ehhez képest a pavillonban, — hasonlóan az 1885. évi kiállításunkhoz — borok és meleg ételek is, kiszolgáltatnának, mire nézve az engedélyt megadni kérjük.

A részletes tervek még teljesen el nem készülvén, azokat ez uttal még be nem terjeszthetjük, azonban rövid idő múlva, esetleg egy Méltóságod által kitüzendő zárós határidőn belül kötelességünknek ismerendjük azokat bemutatni.

Kiállításunk céljaira — czirka 1800 □ m. területet kérünk, a mire vonatkozólag óhajunkat személyes tisztelgésünk alkalmával is volt szerencsénk előadni,

Budapest, 1893. november hó 29-én.

Kiváló tisztelettel:

a budapesti szállodások-, vendéglősök- és korcsmárosok ipartársulata nevében:

Gundel János,
elnök.

A budapesti pinczér egylettől a következő átiratokat vettük.

Tekintetes Elnökség!

F. hó 27-én tartott választmányi ülésünkben a Tekintetes Ipartársulat által két szükölködő egyleti tag részére rendelt 50 frtos jubileumalapítvány a 74 éves Marinovits Lászlónak (I. ker. János utca 8.) és a 68 éves Birkhofer Nándor (VI. Desewffy-utca 20.) egyleti tagoknak egyhangúlag megszavaztatván, van szerencsénk ezen két tagot a Tekintetes Elnökségnek az alapítványbani részesítés végett tisztelettel javaslatba hozni.

Midőn úgy a budapesti pinczéregylet, valamint a két részesítendő tag nevében a leghálásabb köszönetet nyilvánítani kedves kötelességünknek tartjuk, kérjük az összegnek mielőbbi utalványozását, hogy a nemes alapító rendelkezéséhez képest az alapítványi összeg f. é. november hó 5-én a részesítetteknek kiadható legyen.

Fogadja a tekintetes Elnökség legmélyebb tiszteletünk kifejezését, melylyel maradtunk

Budapesten, 1893. október 29-én.

a budapesti pinczér egylet:

Tomola Roland, elnök.

Tekintetes Elnökség!

A budapesti pinczéregylet választmánya f. hó 27-én tartott ülésében elhatározta, hogy a jövő farsangon ismét bált fog rendezni.

Ennélfogva a Tekintetes Elnökséghez azon tiszteletteljes kérdést intézni bátorokodunk: vajon a Tekintetes Ipartársulat nem-e hajlandó ezen bált ismét a szokásos módon közösen megtartani.

Bátrak vagyunk a Tekintetes Elnökség szives figyelmét azon körülményre is felhívni, hogy a farsang nagyon rövid lesz, a mennyiben hamvazó szerda február 7-ére esik.

Ugy hisszük tehát, hogy a bál legczélszerűbben a bójtben lenne megtartandó, mert a meghívók szétküldését karácsony előtt megkezdeni alig lehetne, később azonban az idő e célra már rövid lenne.

Kérjük ennélfogva a tekintetes Elnökség szives mielőbbi válaszát, hogy az előmunkálatokat megkezdhesrük.

Fogadja a tekintetes Elnökség kiváló tiszteletünk kifejezését, melylyel maradtunk

Budapesten, 1893. október 29-én.

a budapesti pinczér-egylet:

Tomola Roland, elnök.

Ezen átiratokra társulatunk elnöksége következőleg válaszolt:

A budapesti pinczér egylet tekintetes Elnökségének
Budapest.

F. évi október hó 29-én kelt kétféle átirataira, van szerencsénk értesíteni, hogy választmányunk a társulatunk által tett jubileumi alapítványnak a folyó évre kijáró összegét a tisztelt czim által ajánlott Marinovits László és Birkhofer Nándor egyleti tagoknak adományozta, illetőleg az alapítványi összegnek nevezettek részére történt kiadását jóváhagyólag tudomásul vette.

A mennyiben az 50 frtnyi alapítványi összeg részünkről Czepka Lajos urnak, tiszt. egyletük pénzbeszédőjének adatott át, s csak nevezettnek ideigl. nyugtáját birjuk, felkérjük, sziveskedjék a segélyezett eredeti nyugtáit alkalmaslag hozzánk juttatni.

A mi a bál megtartását illeti, választmányunk, társulatunknak a bál rendezésében leendő közreműködését elvben elhatározta, a miről azon hozzáadással van szerencsém értesíteni, hogy az ez ügyben teendő további intézkedések tekintetében Kommer Ferencz urral, mint az előkészítő, illetőleg végrehajtó bizottság elnökével érintkezésbe lépni sziveskedjék.

Budapest, 1893. november hó 10-én.

A budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata nevében:

Gundel János, elnök.

Verhandlungen der Genossenschaft, ämtliche Zuschriften, Eingaben etc.

Protokoll aufgenommen in der am 20-ten Oktober 1893 Nachmittags 4 Uhr, im eigenen Locale abgehaltenen Ausschusssitzung der Gewerbe-Genossenschaft der Budapester Hoteliers-, Gast- und Schankwirth.

Anwesend waren: Präses Johann Gundel, Ehrenpräses Ernst Kammer, 23 Ausschusmitglieder und der Vereins-secräter Otto Teasdale.

Ihr Fernbleiben entschuldigten: Franz Wirth Vice-präses, Cassier Franz Hermann, die Ausschusmitglieder Eduard Palkovics, Franz Krist, Ferdinand Prindl und Vereins-fiskal Karl Ács jun.

Der Präses begrüsst die erschienenen Mitglieder, erklärt die Sitzung für eröffnet und betraut die Herren Lorenz Morbitzer und Josef Barabás mit der Authentication des heutigen Protokolles.

1. Verlesen wurde das Protokoll der am 5-ten Oktober laufenden Jahres abgehaltenen Ausschus-Sitzung. Zum Punkte 12. dieses Protokolles bemerkt Herr Friedrich Glück, dass der Ausschuss die bezirksweise Sammlung des für die Millenniums-Ausstellung zu beschaffenden Sicherheits-Fondes den schon früher, in ebensolchen Angelegenheiten allgemeinen gewerblichen Interesses gewirkt habenden Bezirksausschüssen übertragen habe.

Das Protokoll wird in diesem Sinne zur Kenntniss genommen, resp. authenticirt.

2. Es wird das Gesuch der Antonia Albrecht um eine Unterstützung verlesen.

Nachdem die Genannte im Laufe dieses Jahres mit einer Unterstützung betheilt wurde, kann ihr Gesuch derzeit nicht berücksichtigt werden.

3. Verlesen wird die Zuschrift des Landes-Lehrervereins „Eötvös-alap“, in welcher das Namensverzeichnis der um freien Tisch petitionirenden Schüler mitgetheilt respective der Gewerbe-Genossenschaft für das diesbezügliche Anbot, der Dank ausgesprochen wird.

Von den Ausschusmitgliedern haben die Herren: Präses Johann Gundel, Friedrich Glück, Karl Stadler, Ludwig Lippert, Josef Barabás, Franz Kommer, Konrad Förster, Karl Eibel, Josef Illits und Franz Dökkert für je einen Schüler während des ganzen Schuljahres das Gratis-Mittagessen angeboten.

Ausserdem spendete Präses Johann Gundel für Vereinzwecke 10 fl., welcher Betrag ihm in einer Gerichtsangelegenheit als Expertenonorar zugesprochen worden war.

Bezüglich Verpflegung der übrigen Zehn, durch den Lehrerverein angemeldeten Schüler, ist in nächsten Tagen ebenfalls ein günstiges Resultat zu erwarten.

4. Präses berichtet, dass von mehreren Seiten Klagen erhoben wurden, dass Casinos und Clubs durch ihre Angestellten den Ausschank von Getränken betreiben lassen, ohne hiefür eine Gewerbelicenz zu lösen, trotzdem sich im Hause der betreffenden Casinos, oder in deren unmittelbarer Nähe Wirthsgeschäfte befinden.

In dieser Angelegenheit wurde seitens des Genossenschafts-Präsidiums an die Finanzdirektion eine Eingabe gerichtet, welche der Präses persönlich dem Finanzdirektor übergab. Der Finanzdirektor kann, im Hinblick auf die höheren Orts geäußerte Intention, dass der in den Casinos zu betreibende häusliche Ausschank von Getränken, zu unterstützen sei, denselben — bei gelöster Licenz — nicht beschränken. Wenn jedoch die Genossenschaft solche Fälle zu seiner Kenntniss bringen wird, wo der Ausschank ohne Licenz geschieht, dann werde er die entsprechenden Verfügungen treffen.

Herr Friedrich Glück bemerkt zu diesem Gegenstande, dass, wenn schon die Genossenschaft bezüglich solcher Fälle Anzeigen mache, die Verantwortung stets Jene treffen möge, welche die der Anzeige zu Grunde gelegten Daten der Genossenschaft übermitteln.

Der Ausschuss nimmt den Bericht des Präses im Sinne der Bemerkung des Herrn Friedrich Glück zur Kenntniss.

5. Präses berichtet unter Hinweis darauf, dass das Gesetz über das Verbot der Erzeugung, resp. des Handels mit Kunstwein, bereits mit 4. Jänner 1894. ins Leben tritt, dass die auf dieses Gesetz bezügliche Vollzugs-Instruction gegenwärtig ausgearbeitet wird, dass bezüglich des betreffenden, schon fertigen Entwurfes, jedoch die Meinungsäußerung der Genossenschaft bislang noch nicht abverlangt wurde.

Aus dem Entwurfe ist zu entnehmen, dass die Vertretung der Genossenschaft resp. des Wirthsgewerbes, in dem im Sinne des Gesetzes zu delegirenden ständigen Ausschusse nicht geplant wird, was jedoch mit Rücksicht darauf, dass ein grosser Theil der Gastwirthe seinen Weinbedarf direkt vom Producenten bezieht, ein sehr fühlbarer Mangel wäre.

Präses beantragt demnach, an den Herrn Handelsminister ein Gesuch zu richten, in welchem für das Wirthsgewerbe die Berufung zu der in dieser Angelegenheit abzuhaltenden Enquete, sowie die Vertretung im ständigen Ausschusse erbeten werde.

Nach mehrseitiger Meinungsäußerung beschliesst der Ausschuss in diesem Sinne. Zu Mitgliedern der zum Minister zu entsendenden Deputation werden der Präses, und die Herrn Friedrich Glück und Karl Stadler gewählt.

Nachdem die Tagesordnung erschöpft ist, schliesst der Präses die Sitzung.

D. U. S.

Otto Teasdale mp., Secretär.

Gundel mp., Präses.

Lorenz Morbitzer mp.

Protokoll aufgenommen in der am 8. November 1893 um 4 Uhr Nachmittags im eigenen Locale abgehaltenen Ausschusssitzung der Genossenschaft der budapester Hoteliers-Gast- und Schankwirthe.

Gegenwärtig waren: Präses, Johann Gundel, Ehrenpräses Ernst Kammer, Cassier Franz Hermann, 13 Ausschussmitglieder, Genoss. Fiscal Carl Ács jun. und Genoss. Secretär Otto Teasdale.

Ihr Fernbleiben entschuldigend: Vicepräses Franz Wirth, die Ausschussmitglieder Josef Máthé, Franz Krist, Ludwig Lippert, Josef Barabas, Alois Bittner, Ludwig Vincze, Johann Steinbeisz, Stefan Blasehke und Franz Hell-

Präses begrüsst die Anwesenden, erklärt die Sitzung für eröffnet und betraut die Herrn Michael Karikas und Ignatz Nosek mit der Authenticirung des hentigen Protokolls.

1. Verlesen wird das Protokoll der Ausschusssitzung vom 20. Oktober 1893.

Das Protokoll wird zur Kenntniss genommen und authenticirt.

2. Präses berichtet, dass die Genossenschaftsmitglieder welche sich in Folge Ansuchung des Landes-Lehrervereins »Eötvös-alap« wegen unentgeltlicher Verköstigung von Schülern gemeldet hatten, dem genannten Vereine mitgetheilt wurden und auch die neuerdings gemeldeten Mitglieder angezeigt werden. Herr Carl Förster meldet, dass der ihm zur Verköstigung zugetheilt gewesene Schüler ausgeblieben ist. Nachdem über ähnliche Fälle von mehreren Seiten Erwähnung geschah, beschliesst der Ausschuss, den Lehrerverein zu ersuchen, nur solche Schüler der angebotenen Unterstützung theilhaftig werden zu lassen, welche zu Folge ihrer materiellen Verhältnisse darauf angewiesen sind.

3. Verlesen wird die Zúschrift des budapester Kellnervereins, in welcher beantragt wird, die auf das laufende Jahr entfallenden Betrag des Jubiläums-Fondes den alten Kellnern Ferdinand Birkhoffer und Ladislaus Marinovits zu verleihen.

Präses theilt mit, dass er den Betrag von 50 fl., welcher schon am 5. November l. Jahres zu erfolgen war, den Genannten in Anhoffnung der nachträglichen Genehmigung des Ausschusses angewiesen haben.

Wird genehmigend zur Kenntniss genommen.

4. Verlesen wird die Zuschrift des budapester Kellnervereins, in welcher die Anfrage gestellt wird, ob die Genossenschaft geneigt ist, an dem im künftigen Fasching geplanten Ball theil zu nehmen, resp. denselben gemeinschaftlich mit dem Kellnerverein zu arrangiren.

Der Ausschuss beschliesst, den im nächsten Fasching abzuhaltenen Ball im Vereine mit dem Kellnerverein zu arrangiren.

5. Vorgelegt wird die Zuschrift der Genossenschaft der Baumeister, in welchem die Genossenschaft verständigt wird, dass gegen jenen schädigenden Vorgang des hauptstädtischen Steuerinspectorates, nach welchem die I. Erwerbsteuer Classe der Gehilfen den Industriellen aufgebürdet wird, in industriellen Kreisen eine Bewegung entstand, welche die Hintanhaltung dieser unverträglichen Last bezweckt und gleichzeitig die Genossenschaft zu einer am 12. November l. J. vorm. 10 Uhr im hauptstädt. Repräsentantensaale stattfindenden gemeinsamen Versammlung einladet.

Der Ausschuss ersucht die Herren Eduard Palkovics, Michael Karikas und Carl Ács jun., an dieser Versammlung theilzunehmen.

6. Vorgelegt wird die Subscriptionseinladung des Jókai-Jubiläums Comités auf die Prachtausgabe der Werke Jókais Wird zur Kenntniss genommen.

8. Präses berichtet, dass unter Vorsitz des Herrn Handelsministers am 30. Oktober l. Jahres der Industrierath im Handelsministerium eine Sitzung hielt, zu welcher auch Redner geladen wurde und in welcher der Beschluss der hauptstädt. Repräsentanz wegen Aufhebung der Sperrstunde für die Gasthäuser zur Verhandlung gelangte.

Se. Exc. Herr Aevander v. Matlekovits nahm ebenfalls an der Sitzung theil, befürwortete wörmstens den erwähnten Beschluss, während der Präses der Kaffeesieder-Genossenschaft Herr Anton Némai im entgegengesetzten Sinne sich äusserte, indem er betonte, dass es schon vom Standpunkte der Moral nicht wünschenswerth sei, die Wirthshäuser während der ganzen Nacht offen halten zu können, indem heute etwa 2—300 Geschäfte von der nächtlichen Sperrstunde enthoben sind, während nach allgemeiner Aufhebung der Sperrstunde vielleicht 1600 Locale geöffnet bleiben werden, wodurch der ärmeren Volksklasse reichliche Gelegenheit zu leichtsinniger Geldvergeudung geboten wird. Er bittet daher, den erwähnten Generalversammlung beschluss, resp. das Gesuch der Gastwirthgenossenschaft um Genehmigung derselben abzuweisen.

Hierauf äusserte sich Redner, indem er vortrug, dass die Sperrstunde bisher zwar in einzelnen Fällen den Gastgebern solchen Gästen gegenüber ein geeignetes Mittel war, welche sich auch noch nach 1 Uhr nicht aus dem Locale entfernen wollten, deren längeres Verbleiben in Folge der hindurch auflaufenden Regiekosten (Beleuchtung, Personale etc.) für den Gastgeber nur einen materiellen Verlust ergeben hätte, Dagegen fühlt man in vielen Fällen sehr unangenehm die Beschränkung durch die Sperrstunde, wenn man nämlich Stammgäste und Tischgesellschaften zum Verlassen des Lokales auffordern muss, durch welche der unter den heutigen Verhältnissen ohnehin spärliche Verdienst einigermaßen erhöht werden könnte. Die Sperrstunde ist auch mit Rücksicht darauf nicht billig, der in der Nähe einzelner Druckereien und anderer, während der Nacht im Betriebstehender Industrieetablissements befindliche Gasthäuser auch gegenwärtig von der Sperrstunde befreit sind, während das gleich nebenan befindliche andere Geschäft durch dieselbe beschränkt ist, da die Gäste lieber ein Local besuchen, in welchem sie eventuell auch nach 1 Uhr verweilen können. Aber auch vom Standpunkte der Rechtsgleichheit wäre es wünschenswerth, wenn die für die Gasthäuser bestehende Sperrstunde aufgehoben würde. Es ist nämlich bekannt, dass ein grosser Theil der Nachtkaffehäuser nichts anderes ist, als thatsächliche Wirthshäuser und zwar die meisten von der allerschlechtesten Art. Bier und Wein wird solchen Lokalen gerade so ausgeschänkt, wie in Wirthshäusern und auch in der Verabreichung von Speisen kennen sie keine besondere Beschränkung, da man dort auch Schinken, Speck, Eierspeise, Beafsteaks, Kalbcotelettes u. andere Speisen haben kann, und alldies musste der Gastwirth, der doch ein ebensolcher Steuerzahler ist, wie der Kaffeesieder, bis jetzt dulden. Jene Behauptung des Herrn Némai, dass nach Aufhebung der Sperrstunde statt 300 etwa 1600 während der Nacht offen sein werden, bezeichnete Redner als unrichtig und grundlos, indem er betonte, dass kaum 200 Gasthäuser offen sein werden, da jeder Gastwirth froh ist

wenn er sich mit seinem Personale nach 12 Uhr Nachts zur Ruhe begeben kann und die meisten Gastwirthe nur deshalb die Streichung der Sperrstunde wünschen, um in einzelnen Ausnahmefällen, eventuell bei geringen Zeitüberschreitungen nicht der Vexation durch die Polizei ausgesetzt zu sein.

Schliesslich erwähnte Redner auch noch, dass, wenn man die Hauptstadt mit der Zeit zur Weltstadt machen wolle, auch die Ansprüche an die öffentlichen Einrichtungen einer Weltstadt nicht ignoriert werden dürfen, wesshalb er die Aufhebung der Sperrstunde auch von diesem Standpunkte aus für wünschenswerth halte.

Nachdem mehrere zum Gegenstande gesprochen und der Referent erwähnt hatte, dass auch der Minister des Innern gegenüber dem Beschlusse der Hauptstadt einen ablehnenden Standpunkt einnehme, sprach Se. Exc. der Herr Minister als Beschluss aus, dass auch er der gänzlichen Aufhebung der Sperrstunde nicht zustimme. Er werde jedoch die Commune anweisen, in dieser Sache einen neuerlichen Vorschlag zu machen, damit auch ohne die gänzliche Aufhebung der Sperrstunde die berechtigten Interessen berücksichtigt werden können.

Der Ausschuss nimmt diesen Bericht des Präses zur Kenntniss.

9. Präses berichtet, dass die im Sinne des letzten Sitzungsbeschlusses in Angelegenheit des Gesetzes über die Fabrikation und den Verkauf von Kunstwein, resp. dessen Vollzugsinstruction an den Handelsminister zu richtende Eingabe demselben deputationweise überreicht wurde.

Die Deputation, welche aus dem Präses und den Herren Ernst Kammer und Friedrich Glück bestand, wurde im Abwesenheit des Ministers durch den Herrn Staatssecretär empfangen, welcher versprach, dass zu der wegen der Vollzugsinstruction abzuhaltenden Enquete auch die Genossenschaft eine Berufung erhalten werde und dass auch jene Bitte der Genossenschaft, es mögen in den ständigen Ausschuss aus dem Kreise des Wirthsgewerbes Mitglieder in gleicher Anzahl mit den Weinhändlern ernannt werden, auch vom Herrn Minister wohlwollender Berücksichtigung zu Theil werde.

Im Sinne dieses Versprechens des Herrn Staatssecretärs erhielt der Präses zu der erwähnten Enquete eine Einladung und nahm an derselben auch theil.

Die Enquete wurde am 30. Okt. l. J. unter Vorsitz des Herrn Staatssecretärs Eduard Reiszig und Betheiligung mehrerer Reichstagsdeputirten, höherer Ministerialbeamten, Wein-Producenten, Weinhändler etc. abgehalten.

Da der Zweck der Enquete lediglich die Einholung der Meinungsäusserung der verschiedenen Interessengruppen bildete, konnten natürlich keine definitiven Vereinbarungen zu Stande kommen, weshalb auch die Vertretung unseres Gewerbes im ständigen Ausschuss — vom Redner wiederholt als berechtigter Wunsch dieses Gewerbes betont, — noch von der Entscheidung des Herrn Ministers abhängt.

Präses erachtet es als seine Pflicht, hier über ein gelegentlich der Enquete aufgetauchtes Incidens zu berichten.

An der Enquete nahm nämlich unter Anderen, auch der Weinhändler und Champagner fabrikant Herr Josef Littke, als Präses der fünfkircherer Handelskammer theil, welcher in der Hitze der Rede, über die Wirthe beleidigende Ausdrücke gebrauchte, weshalb sich Redner, als Präses der Genossenschaft veranlasst sah, die besonders auf die Wirthe bezüglichen beleidigenden Ausfälle ganz entschieden zurückzuweisen. Infolge dieses Incidenzfallles richtete Herr Littke unter der Adresse des Redners, einen auch vom Redner annehmbar gefundenen Brief als Satisfaction anher.

Der Brief lautet wie folgt:

Sr. Hochwohlgeboren Herrn Johann Gundel, Präses der Gewerbe-Genossenschaft der Hoteliers, Restaurateure und Gastwirthe Budapest.

In Angelegenheit der zu dem Gesetze über die Fabrikation von Kunstwein hinausgehenden Vollzugsinstruction wurde — wie Ihnen jedenfalls bekannt, — eine Enquete einberufen.

Das hohe königlich ungarische Handelsministerium beehrte auch mich, als den Präses der fünfkirchener Handels-

kammer mit seinem Vertrauen, und dieser Berufung nachkommend erschien ich in der Versammlung und übte auch auf die Verhandlung Einfluss.

Indem ich mich an der Besprechung der im Laufe der Verhandlung aufgetauchten Fragen betheiligte, erfuhr ich zu meinem Bedauern von der Indignation der budapester Gastwirthe-Kreise, über meine Bemerkungen, da ich mit denselben weder beleidigen noch verdächtigen wollte, dies auch nicht konnte.

Eben aus diesem Grunde glaube und hoffe ich, dass ich auf das mir seitens der hochverehrten Korporation bisher zutheil gewordene Wohlwollen, auch für die Zukunft rechnen darf, und dass die permanente Geschäftsverbindung und das Vertrauen, dessen sich meine Firma seitens der Korporation bisher erfreute, durch diesen Incidenzfall nicht gestört werden wird.

Hochachtungsvoll

für Josef Littke
Eugen Littke.

Nachdem, laut der in diesem Schreiben enthaltenen Erklärung, Herr Littke gegenüber den budapester Gastwirthen keine beleidigende Absicht hatte, und nachdem Redner in diesem Schreiben vom Standpunkte der verletzten Reputation des Wirthsgewerbes eine genügende Satisfaction sieht, betrachtet er seinerseits die Sache als erledigt, und hat die Geschäftsverbindung mit der Firma wieder aufgenommen. Er bittet die Ausschussmitglieder, in dieser Angelegenheit ebenso vorzugehen, und auch unter den übrigen Collegen in diesem Sinne zu interveniren, umsomehr, als es auch vom Standpunkte des Wirthsgewerbes nicht wünschenswerth wäre, wenn dieses hervorragende Produkt der heimischen Champagnerfabrikation infolge dieses Incidenzfallles auf hiesigen Plätze Terrain verlieren würde. Er bittet daher die Ausschussmitglieder wiederholt, die mit der Firma bisher bestandenen Verbindungen auch fernerhin aufrecht zu erhalten.

Er bittet, seinen Bericht zur Kenntniss zu nehmen, und behufs entsprechender Information, ein das Geschehene treu wiedergebendes Memorandum dem heutigen Protokolle, als dessen Ergänzung, anzuheften.

Herr Friedrich Glück sieht sich im Nachhange des Berichtes des Präses veranlasst, das Wort zu ergreifen, und seiner aufrichtigen Freude über jene spontane Äusserung des Corporationsgeistes Ausdruck zu verleihen, welche gelegentlich, des vom Präses besprochenen Falles im Kreise der Collegen wahrnehmbar war.

Dass aber für die Verletzung der Reputation des Wirthsgewerbes entsprechende Satisfaction gegeben wurde, ist in erster Reihe das Verdienst des in der Genossenschaft alibi beliebten Präses Herrn Johann Gundel, welcher mannhaft und muthig für die angegriffene Ehre des Gewerbes eintrat, und hiedurch abermals den Beweis lieferte, dass er sein, durch das begeisterte Vertrauen seiner Gewerbegenossen seit Jahren innehabendes Ehrenamt mit selbstloser Hingabe und unerschütterlichen Pflichtgefühl ausübt. Redner beantragt, dem Herrn Präses Johann Gundel, für sein in diesem Falle, im Interesse der Gastwirthe bethätigtes mannhaftes Verhalten, der Dank des Ausschusses protokollarisch ausgedrückt werde.

Der Ausschuss nimmt den Bericht des Präses zur Kenntniss, und erhebt den Antrag des Herrn Friedrich Glück mit Begeisterung und einstimmig zum Beschluss.

Präses dankt ergriffen für die Anerkennung des Ausschusses, in welcher er ein Zeichen der Liebe und Anhänglichkeit der Collegen erblickt.

Redner betrachtet es als seine Pflicht, die Ehre des Gastwirthsgewerbes jederzeit Hochzuhalten und hievon kann ihn keine Macht abwendig machen.

Er dankt nochmals für die ehrende Anerkennung des Ausschusses.

Nachdem die Tagesordnung erschöpft ist, schliesst Präses die Sitzung.

D. U. S.

Otto Teasdale mp.,
Secretär.

Michael Karikás mp.
Ignatz Nosek mp.

Gundl mp.,
Präses.

Dr. Rényi Darvas és Finy gyógyszerész »Sanitas« cég hirdetésére különösen felhívjuk a kartárs urak becses figyelmét, mely cég mint magyar iparvállalat rövid fenállása óta a bruxeli académiá által elsőrendű kitüntetésben részesült és így a „Sanitas“ bacteriummentes szikvizet közegészségügy szempontjából mi is legmelegebben ajánljuk.

Hirdetések.

Borivóknak, kik a bort savanyuvizekkel szeretnék vegyíteni, mindenkéül előtt a

MATTONI-FELE

GISSHÜBLER

legfőbb és legfinnyos
SAVANYU-KUT

ajánlható. E víz közömbösíti a bor savát és az itálnak felette kellemetes, ingerlő mellékzót ad, annélkül, hogy azt feketére festené.

LUHIERZSEBET

Kítűnő gyógy- és élvezeti víz; emeli az étvágyat, előmozdítja az emésztést, üdít és élénkít.

Kizárólagos szállítók

MATTONI ÉS WILLE, BUDAPEST.

MUSTÁR eredeti francia mód
5 kiló vételnél á 50 kr.

SENF original französische Art
bei 5 Kilo Abnahme á 50 kr.

Kapható

MOCZNIK L.

conserv-mustárgyárában

Budapest, VIII., Alföldi-utca 10. sz.

Nyilvános műszaki vegyészeti intézet
Andrássy-út 47.

Dr. TELBISZ JÁNOS

királyi kereskedelmi törvényszéki hites vegyész.

Bor-vegyvizsgálatok azonnal teljesítetnek és azokról **hites** bizonyítványok állittatnak ki. Vizsgálati díj ezen hirdetésre való vonatkozás mellett 4 frt. A leletek egy nap letelte után kézbesítetnek.

Öffentliches Technisch-Chemisches-Institut
Andrássy-út 47.

Dr. JOHANN TELBISZ

beeideter Chemiker des königl. Handelsgerichtes.

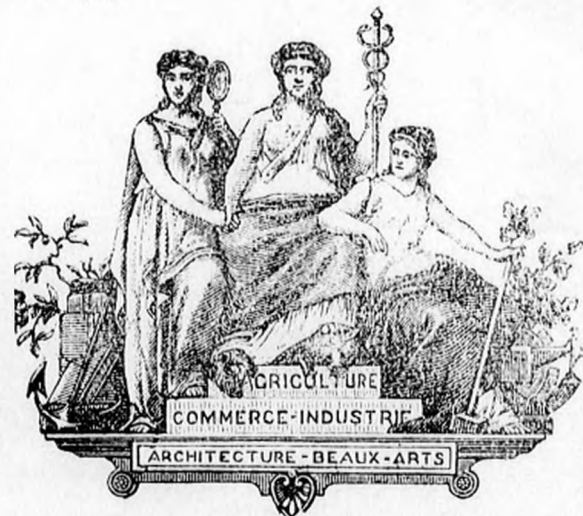
Chemische **Wein**-Analysen werden sofort effectuirt und über dieselben **beweisgültige** Zeugnisse ausgefertigt. Analysen-Gebühr mit Berufung auf diese Anzeige 4 fl. Die Befunde werden nach Verlauf eines Tages eingehändigt.

TELEFON.

SANITAS

SANITAS

T. cz. szállodás, vendéglős és kávé urak!

Különös figyelmébe ajánljuk az általunk előállított és közkedvelt csász. és kir. szab. **Sanitas** sterilizált (bacteriummentes) szikvizünket ép oly árban, mint bármely közönséges szikviz.

Kiváló tisztelettel

Dr. Rényi, Darvas és Finy gyógyszerész

„SANITAS“ cs. és kir. szabadalmazott

sterilizált vegytiszta szénsavvali szikvizgyártása

gyümölcs-szörp és hűsítő italok gyára

szabadalmazott sterilizáló gépek berendezési vállalata,

Budapest. Gyár: VII. ker., Dob-utca 107.

LÖWENSTEIN M. (MIHÁLY)

cégtulajdonos **LÖWENSTEIN F. NÁNDOR**

Budapest, IV. ker., Eskü-tér (alapított 1864.)

ajánlja nagy raktárát

mindennemű bel- és külföldi sajtokban, hús, hal, főzelék és gyümölcs conservekben, csokoládé francia és magyar cognacban, angol és francia különlegességeket, finom konyhák részér finom főző bort: Madera, Marsalla, Sherryt.

*Kizárólagos főraktára az „Anglo Continenthal Thee-Association“-nak
legjobb fekete teákban, valódi Jamaika rumok.*

●●●●●●●● KIVÁNATRA ÁRJEGYZÉK BÉRMENTVE. ●●●●●●●●

PEZSGŐ

CHAMPAGNER

LOUIS FRANÇOIS & Co.

PROMONTOR.

Kitüntetések:

Páris 1889. EZÜST-ÉREM
Nizza 1890. ARANY-ÉREM
Lissabon 1890. Hors Concours és
NAGY DIPLOM
Temesvár, NAGY ARANY-ÉREM.

Auszeichnungen:

Paris 1889. SILB. MEDAILLE
Nizza 1890. GOLD. MEDAILLE
Lissabon 1890. Hors Concours und
GROSSES DIPLOM
Temesvár GROSSE GOLD.-MEDAILLE.

Főképviselek: — General-Vertretung:

RUDA és BLOCHMANN

BUDAPEST, Akadémia utca 16.